

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/33/2021
Identifikačné číslo spisu:	7818010022
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:7818010022.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného T. I., pre zločin zabíjania podľa § 148 ods. 1 Trestného zákona v znení zákona č. 316/2016 Z. z., prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 30. septembra 2021 v Bratislave dovolanie obvineného podané prostredníctvom obhajkyne Mgr. Ivany Štiglitz proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 17. júla 2018, č. k. 8To/52/2018-486, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku per analogiam dovolanie obvineného T. I. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Rožňava (ďalej aj „okresný súd“) rozsudkom z 18. apríla 2018, č. k. 3T/6/2018-398, uznal obvineného T. I. (v spoločnom konaní s G. Č.) vinným zo spáchania zločinu zabíjania podľa § 148 ods. 1 Trestného zákona („Tr. zák.“) v znení zákona č. 316/2016 Z. z. na skutkovom základe v ňom uvedenom s tým, že dňa 21. septembra 2017 v G. na ulici L. v bytovom dome č. XX, na X. poschodí v byte č. XX, ktorý bol v užívaní obvineného G. Č., v čase od 11.00 hod. do 15.00 hod., pod vplyvom alkoholu, pri spoločnej konzumácii alkoholických nápojov a po predchádzajúcej hádke s poškodenou T. U., ju opakovane fyzicky napádali takým spôsobom, že obvinený G. Č. ju najmenej 2-krát udel do oblasti tváre a najmenej v 1 prípade ju kopol do hlavy a obvinený T. I. ju najmenej 4-krát udel do oblasti tváre, a to striedavo aj päšťou, pričom poškodená T. U. vzhľadom k tomu, že bola evidentne pod vplyvom alkoholu, v ťažkom stupni opilosti, opakovane zasahovaná údermi do oblasti hlavy, prakticky sa nebránila a následkom týchto úderov utrpela smrteľné zranenie - roztrhnutie premostujúcich ciev medzi mozgom a mozgovými plenami s krvácaním pod tvrdú plenu mozgu a ťažký póravý opuch mozgu, ktorým zraneniam podľahla v ten istý deň o 15.30 hod.

Za to okresný súd obvinenému T. I. uložil podľa § 148 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 49 ods. 2, § 38 ods. 2, ods. 4 a § 37 písm. m) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere päť a pol roka, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia, ako aj podľa § 73 ods. 2 písm. d), § 74 ods. 1 Tr. zák. ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku („Tr. por.“) bola obvinenému T. I. uložená povinnosť spoločne a nerozdielne s G. Č. nahradiť škodu poškodenej T. U. vo výške 555,10 eur.

Proti rozsudku okresného súdu podali odvolania obvinení T. I. a G. Č., ktoré boli uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) zo 17. júla 2018, č. k. 8To/52/2018-486, podľa § 319 Tr. por. zamietnuté. Uznesenie krajského súdu prevzal obvinený T. I. 7. septembra 2018 a jeho obhajkyňa 6. septembra 2018.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie obvinený T. I. vo svoj prospech prostredníctvom obhajkyne podaním z 30. decembra 2020 urobeným elektronickými prostriedkami, doručeným na okresný súd 12. januára 2021 (č. l. 877 - 885) s tým, že v dovolaní žiadal, aby dovolací súd podľa § 386 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo 17. júla 2018, č. k. 8To/52/2018-486, ako aj predošlý rozsudok Okresného súdu Rožňava z 18. apríla 2018, č. k. 3T/6/2018-398. Dovolateľom uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. b), písm. g) a písm. i) Tr. por. mali byť podľa dovolania naplnené predovšetkým tým, že

- krajský súd rozhodol o odvolaní v nezákonnom zložení s tým, že dovolateľ spochybňuje vznik náhlej prekážky na strane sudcu, pre ktorú bol určený náhradný termín verejného zasadnutia, ktorá by bránila zákonnému sudcovi rozhodnúť vo veci,

- rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a napáda výrok o vine a konanie, ktoré takému rozhodnutiu predchádzalo s tým, že skutku sa spôsobom popísaným v skutkovej vete nemohlo dopustiť viacero osôb, ale iba jedna osoba, pričom mu nebolo preukázané, že spôsobil poškodenej následok vo forme spôsobenia smrti, z výsledkov znaleckého dokazovania vyplýva, že následok mohlo spôsobiť kopnutie nohou do spánkovej oblasti hlavy poškodenej alebo niekoľko úderov silnejšej intenzity na oblasť hlavy a nie je ustálený záver o spôsobení následku oboma týmito spôsobmi konania, a preto nie je možné odsúdiť oboch obvinených ako k tomu došlo a v takom postupe vidí dovolateľ nesprávne použitie hmotnoprávneho predpisu,

- v ďalšej časti dovolania sa poukazuje na nezrovnalosti, ktoré podľa dovolateľa vyplynuli z vykonaného dokazovania s tým, že sú závažné pochybnosti o tom, že skutok spáchal dovolateľ a má za to, že mu bola preukázaná vina za § 156 Tr. zák., avšak nie za konanie, ktorého následkom bola smrť poškodenej,

- dovolateľ zároveň namietá výšku, resp. zákonnosť uloženého trestu s tým, že jeho prvotnými výpoveďami došlo k výraznej pomoci orgánom činným v trestnom konaní a mala mu byť priznaná poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák. a nevidí dôvod na priznanie priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zák. a uloženie trestu nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby.

Dovolací súd vzhľadom na spôsob svojho rozhodnutia nepovažuje za potrebné podané dovolanie ďalej bližšie rozvážať a odkazuje na jeho obsah v spise.

K podanému dovolaniu sa vyjadrila Okresná prokuratúra Rožňava písomným podaním z 20. apríla 2021 (č. l. 893 - 894), v ktorom navrhla dovolanie odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por. z dôvodov tam bližšie uvedených [vyjadrenie smerovalo k uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g), písm. i) Tr. por.], ktorých podstatou je, že obvinený v dovolaní poukazuje na nesprávne vyhodnotenie dôkazov a na ich absenciu, čo je neprípustné s poukazom na § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a nemožnosť skúmať a meniť skutkový stav, pričom ohľadom správnosti a zákonnosti skutkových zistení, právneho posúdenia skutku a uloženého trestu bolo poukázané na obsah meritórnych rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu.

Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej „Najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) na rozhodnutie o podanom dovolaní 5. mája 2021 a vec napadla na rozhodnutie do senátu 5T, ktorý podľa dotknutého rozvrhu práce Najvyššieho súdu rozhoduje v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Hatala a JUDr. Peter Štíft.

K podanému dovolaniu po jeho predložení na rozhodnutie dovolaciemu súdu sa vyjadril samotný obvinený T. I. písomnými podaniami doručenými na dovolací súd v dňoch 22. júna 2021 (podanie z 1. marca 2021), 4. augusta 2021 (podanie z 2. augusta 2021), 13. augusta 2021 (podanie z 10. augusta 2021 - išlo o vyjadrenie smerujúce k vyššie uvedenému vyjadreniu Okresnej prokuratúry Rožňava) a 13. septembra 2021 (podanie z 8. septembra 2021). Vzhľadom na spôsob svojho rozhodnutia dovolací súd

nepovažuje za potrebné tieto podania bližšie rozvádzať a odkazuje na ich obsah v spise.

Napokon pre úplnosť dovolací súd uvádza, že 13. októbra 2021 (teda až po rozhodnutí dovolacieho súdu o podanom dovolaní) bolo doručené ďalšie písomné vyjadrenie obvineného T. I. k podanému dovolaniu z 21. septembra 2021.

Podľa § 382 písm. b) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

Najvyšší súd ako súd dovolací zistil, že dovolanie podal obvinený síce v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.) a s obsahovými náležitosťami uvedenými v § 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por., ale za tej situácie, že predtým podané dovolanie vzal späť a také zistenie vylučuje vecný prieskum napadnutého rozhodnutia ako takeého a je dôvodom odmietnutia dovolania podľa ustanovenia § 382 písm. b) Tr. por. per analogiam. Uvedené zistenie dovolacieho súdu je zrejmé z týchto skutočností.

Zo spisu vyplýva, že obvinený T. I. podal dovolanie v predmetnej trestnej veci tretíkrát.

O prvom obvineným podanom dovolaní z 23. novembra 2018 bolo dovolacím súdom rozhodnuté tým spôsobom, že uznesením Najvyššieho súdu zo 14. mája 2019, sp. zn. 4 Tdo 3/2019, bolo dovolanie obvineného odmietnuté podľa § 382 písm. c) Tr. por. (č. l. 649 - 652).

Druhé obvineným podané dovolanie zo 17. decembra 2019 bolo po predložení spisu Najvyššiemu súdu obvineným vzaté späť (v čase, keď už bol určený dovolacím súdom termín neverejného zasadnutia na rozhodnutie o podanom dovolaní), čo predseda senátu dovolacieho súdu podľa § 375 ods. 3 Tr. por. vzal na vedomie uznesením Najvyššieho súdu z 24. februára 2020, sp. zn. 5 Tdo 5/2020 (č. l. 785).

Následne bolo obvineným podané dovolanie tretíkrát, a to vyššie uvedeným podaním z 30. decembra 2020, doručeným na okresný súd 12. januára 2021 (č. l. 877 - 885).

Podľa ustálenej súdnej praxe (R 48/2014-III.) späťvzatie dovolania a jeho vzatie na vedomie uznesením predsedu senátu dovolacieho súdu (resp. predsedu senátu súdu prvého stupňa v situácii, keď ešte vec nebola predložená dovolaciemu súdu) má rovnaký účinok ako späťvzatie odvolania, t. j. vytvára prekážku vecného prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo na základe opätovne podaného dovolania tou istou oprávnenou osobou, ktoré v takom prípade musí byť odmietnuté z formálnych dôvodov podľa § 382 písm. b) Tr. por. per analogiam.

Trestný poriadok procesný postup za takej situácie (podanie dovolania potom, ako došlo ku skoršiemu späťvzatiu dovolania) výslovne neupravuje, a preto v takej situácii treba analogicky postupovať podľa ustanovenia § 382 písm. b) Tr. por. Dovolací súd pri takom konštatovaní vychádza z toho, že rovnako ako pri odvolaní ani pri dovolaní nie je možné v tej istej veci podať opravný prostriedok osobou, ktorá ho už predtým vzala späť, pretože pokiaľ nie je taký postup (podanie odvolania po jeho predošlom späťvzati) možný pri riadnom opravnom prostriedku, ktorým sa napáda ešte neprávoplatné rozhodnutie, o to viac taký postup nie je možný pri dovolaní ako mimoriadnom opravnom prostriedku (podávanom proti právoplatnému rozhodnutiu), ktorý je možný podať oproti odvolaniu len za splnenia zákonom, presne vymedzených prípadoch, ktoré sú podstatne užšie ako v prípade podmienok na podanie odvolania (argument a minori ad maius, od menšieho k väčšiemu). Pri opačnom výklade by došlo k takému paradoxu, že podanie mimoriadneho opravného prostriedku by bolo dostupnejšie v tomto ohľade ako podanie riadneho opravného prostriedku.

Už len pre úplnosť treba uviesť, že pokiaľ by sa dovolateľovi umožnil taký postup, t. j. opätovné podanie dovolania po jeho predošlom späťvzati, malo by to ten následok, že by sa mu fakticky umožnil výber senátu, ktorý má o jeho dovolaní rozhodovať (mohlo by dôjsť k situácii opakovaného späťvzatia dovolania až dovtedy, pokiaľ by dovolanie nedostal ten senát dovolacieho súdu, ktorý by považoval

dovolať za prijateľný pre rozhodnutie o ním podanom dovolaní), čo je jav sám osebe neprijateľný.

V tomto ohľade navyše treba uviesť, že v poradí tretie podanie dovolania obvineným podaním z 30. decembra 2020 (č. l. 877 - 885) je v jeho odôvodnení absolútne totožné s predošlým podaným dovolaním (druhým v poradí) zo 17. decembra 2019 (č. l. 733 - 740), ktoré bola vzaté obvineným späť, pričom dokonca obidve dovolania obsahujú aj tie isté chyby vecné či pravopisné, napr. v oboch dovolaniach sa uvádza, že podľa § 275 písm. c) Tr. por. [namiesto správneho § 285 písm. c) Tr. por.] súd obžalovaného oslobodí, ak nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dovolací súd po zistení, že obvinený podal dovolanie za situácie, že predtým podané dovolanie (dokonca obsahovo identické) vzal späť, dovolanie obvineného podľa § 382 písm. b) Tr. por. per analogiam na neverejnom zasadnutí odmietol ako podané neoprávnenou osobou.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.